

Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

MD85PRO01

Programación de Fruta

Modelo. Programación. MD85PRO01. 01/09/2017. 1

PROFESORADO:

CARMÉN MARÍA FERREIRO SOTO

EFRÉN GARCÍA ESCUREDO

Índice

1.	Introdución.....	3
2.	Metodoloxía.....	5
3.	Atención á diversidade.....	6
4.	Temas transversais.....	6
	4.1 Educación en valores.....	7
	4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s).....	7
5.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	7
6.	Secuenciación do curso.....	8
	6.1 Curso: 1º curso de GE.....	8
	6.2 Curso: 2º curso de GE.....	17
	6.3 Curso: 3º curso de GE.....	26
	6.4 Curso: 4º curso de GE.....	35
	6.5 Curso: 1º curso de GP.....	45
	6.6 Curso: 2º curso de GP.....	55
	6.7 Curso: 3º curso de GP.....	65
	6.8 Curso: 4º curso de GP.....	75
	6.9 Curso: 5º curso de GP.....	85
	6.10 Curso: 6º curso de GP.....	95
7.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	106
8.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	107
9.	ANEXOS.....	108
	9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional.....	108
	9.2 Probas de acceso a 2º, 3º ou 4º de grao elemental.....	109
	9.3 Probas de acceso a 2º, 3º, 4º, 5º ou 6º de Grao Profesional.....	110
	9.4 Criterios para a obtención dos premios fin de grao.....	112

1. Introducción

▪ Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- ORDE do 29 de setembro de 2015 pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- Lei orgánica 8/2013, de 9 de decembro, <<Para la mejora de la calidad educativa>> (L.O.M.C.E.)
- DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- CIRCULAR 15/2011 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- ORDE do 4 de agosto de 2011 pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- DECRETO 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.

- ORDE do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- ORDE do 8 de febreiro de 2008, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- DECRETO 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- CIRCULAR 9/2007 da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

- Contextualización do centro

A cidade de Santiago de Compostela conta cunha Orquestra Sinfónica profesional, a Real Filarmonía de Galicia. Conta tamén con unha Banda de Música Profesional, agrupacións non profesionais como o Orfeón Terra Nosa, a Orquestra da USC, etc e varias salas de concertos con programación estable.

O Conservatorio Profesional de Música de Santiago de Compostela sitúase pois nunha cidade con moita actividade musical.

- Contextualización do alumnado

O conservatorio conta cunha media de 500 alumnos/as. Nel conviven alumnos de características socioculturais e socioeconómicas moi distintas, tendo por un lado un alumnado de cidade que busca unha formación musical complementaria aos seus estudos xerais e por outro, un alumnado procedente de escolas de música coma Arca, Valga, Silleda, Vedra, Teo, Rianxo, etc.

Finalmente, Santiago de Compostela conta cun campus universitario que atrae alumnado procedente doutros conservatorios de Galicia que queren compatibilizar os seus estudos universitarios coa finalización dos estudos profesionais de música no centro.

A situación vivida co COVID19 durante o curso 2019/20 derivou nunha modificación dos mínimos esixibles, que se viron reducidos aos relativos aos dous primeiros trimestres. Por ese motivo durante este vindeiro curso se contemplan plans de reforzo e recuperación coa finalidade de que o alumnado recupere as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior. Os profesores disporán dunha hora de reforzo que será empregada para incidir neses aspectos. A avaliación inicial dictaminará as necesidades de cada alumno así como a urxencia. Dependendo diso, o titor organizará e citará aos alumnos nesa hora.

2. Metodoloxía

A metodoloxía inherente á ensinanza instrumental é dunha natureza moi diversa, complementaria, ecléctica.

O método expositivo e o socrático, teñen unha preponderancia salientable coma forma de exemplificar un aprendizaxe teórico-práctico que se nutre principalmente da adquisición de destrezas, habilidades e a modificación conductual para así achegarse dende cada área coa metodoloxía máis idónea en cada caso.

A escoita e a comprensión das características do alumnado, nas dúas ou tres grandes etapas de formación humana que van compaxinar coa formación académica, fai de vital importancia que o método a utilizar pase pola escoita, observación, deducción, inferencia, contraste e neste ámbito é de vital importancia o traballo en equipo entre os docentes e máis aún entre o titor ou a titora e a familia.

3. Atención á diversidade

A atención á diversidade, dado que as clases son individuais, levarase a cabo acomodando a programación ao ritmo de cada alumno, tendo en conta que son infinitas as medidas a tomar con cada un deles. As ensinanzas de réxime especial non contan coa figura dun orientador pero a atención á diversidade é lóxicamente algo que se ten en conta coa intención de ter o mellor criterio, a mellor intención e adoptar as medidas de integración máis apropiadas. Aínda así, o concepto de diversidade é moi amplo e non existen ferramentas para a diversidade funcional, a diversidade sensorial e a diversidade cognitiva.

Notas á programación

A secuenciación dos contidos será flexible.

Os contidos terán sempre un carácter propedéutico.

Realizarase unha avaliación inicial ao comezo do curso para identificar as dificultades do alumnado así como as súas necesidades de atención educativa.

4. Temas transversais

O tratamento de contidos transversais é imprescindible para a formación integral dos alumnos e alumnas. Representan uns elementos educativos básicos que se deben incorporar nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade. Son contidos de ensinanza esencialmente actitudinal que responden a problemas e realidades directamente relacionados co ámbito social e que pola súa transcendencia demandan un tratamento educativo.

4.1 Educación en valores

Nunha sociedade cada vez máis eteroxénea e diversa, onde as estruturas sociais e familiares son cambiantes e as diferencias ideolóxicas cada vez toman maior distancia e radicalizan máis os seus pilares ideolóxicos, a intervención dende as institucións educativas no ámbito da educación en valores é un tema tremendamente delicado.

Teranse en conta os valores aceptados ou consensuados por todos, como son os reflectidos na primeira parte da Constitución Española de 1978, así como os 30 artigos recollidos na Declaración Universal dos Dereitos Humanos, na resolución 217A da Asamblea General de Naciones Unidas (París, 1948), a declaración de Ginebra sobre os dereitos dos nenos (1924) e a *Declaración de los derechos de los niños* (1959).

4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC 's)

Poderanse realizar gravacións das audicións cos medios audiovisuais do centro co fin de escoitalas e mellorar aspectos interpretativos.

Realizaranse audicións e análise das gravacións gardadas no arquivo dixital do centro.

Realizaranse audicións de versións de frautistas de renome do repertorio programado para cada curso.

Tal e como recolle o N. O. F. non se permite o uso de teléfonos móbiles, así coma calquer outro dispositivo electrónico equiparable, dentro das aulas, agás nos casos en que o profesor ou profesora o autorice para fins didácticos.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

As actividades culturais e de promoción das ensinanzas adaptaranse ás instrucións das autoridades e ás directrices que o centro estableza en relación á situación do COVID19.

Recomendarase a visualización de grabacións online e concertos por streaming.

6. Secuenciación do curso

6.1 Curso: 1º curso de GE

6.1.1 Obxectivos

- Coñecer a frauta como instrumento musical: partes que a compoñen, montaxe e limpeza.
- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre as dúas mans .
- Adoptar unha posición da embocadura que permita lograr un son libre.
- Emitir un son estable na tesitura empregada no curso.
- Conseguir unha inspiración o máis relaxada e profunda posible.
- Desenrolar a creatividade e a imaxinación
- Desenrolar a motivación cara á música en xeral e á frauta en particular.
- Dominar as escalas de Do M, Fa M e Sol M..

6.1.2 Contidos

- Coñecemento do instrumento, montaxe e mantemento.
- Aprendizaxe da correcta colocación tanto do instrumento como dos elementos físicos (corpo) que o suxeitan.
- Exercicios de respiración con e sen instrumento, notas largas controlando a afinación, a calidadee do son e a dosificación do aire, promovendo un desenrolo harmónico da capacidade respiratoria.

- Desenrolo da sensibilidadee auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade e do son.
- Práctica de escaoas e arpexos de Do M, Fa M e Sol M.
- Emisión dun son estable desde o do1 ata o mi3 (incluíndo as notas cromatizadas).
- Interpretación de pezas sinxelas.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces incluíndo o de solfexo da abra a estudar antes de a practicar.
- Comprensión da estrutura musical pregunta-resposta.
- Coñecemento básico dos principios acústicos da frauta.
- Audicións de diferentes tipos de música con frauta e con outros instrumentos.
- Selección de exercicios e estudos que se consideren útiles para o desenrolo conxunto da capacidade musical e técnica do alumno.

6.1.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexaranse aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Adquirir unha posición corporal adecuada e unha embocadura correcta na práctica instrumental

Demostrar nos estudos, exercicios e obras a asimiación e unha crecente capacidade de aprendizaxe individual.

Interpretar empregando a os estudos e obras programados respetando a medida, afinación, articulación e dinámicas acordes co curso.

Desenrolar hábitos tanto no estudo como na preparación de intervencións públicas que permitan unha maior seguridade na interpretación.

Mínimos esixibles

- Adoptar unha correcta posición corporal con e sen o instrumento (espalda, pernas, cadeiras, cabeza, brazos e mans)
- Coñecer e aplicar a respiración diafragmática.
- Obter un sonido minimamente estable cunha correcta embocadura nas dúas primeiras oitavas da frauta e entender e tocar as tonalidades de do maior, fa maior e sol maior.
- Mostrar certa capacidade de escoita, concentración e sensibilidade auditiva.
- Coñecer e aplicar as principais articulacións: picado e ligado.
- Amosar a través da interpretación un pulso (ritmo) interno.
- Estudar e interpretar correctamente en cada trimestre os seguintes contidos:

Primeiro trimestre:

- Seis leccións do libro Escuchar, leer y tocar Vol.I (Ed. DeHaske) ou catro leccións de Il Gardellino (ed. Dinsic)

Segundo trimestre:

- Sete leccións do libro Escuchar, leer y tocar Vol.I (Ed. DeHaske) ou cinco leccións de Il Gardellino (ed. Dinsic)

Terceiro trimestre:

- Sete leccións do libro Escuchar, leer y tocar Vol.I (Ed. DeHaske) ou cinco

leccións de Il Gardellino (ed. Dinsic)

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguemento de cada unha das sesións de clase.
- Seguemento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- ▪ **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- ▪ **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- ▪ **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- ▪ **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (articulación, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- ▪ **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- ▪ **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.

- ▪ **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)

- ▪ **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dicitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- ▪ **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.1.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor.O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor.Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento

pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

Probas extraordinarias de setembro

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.1.5 Recursos didácticos

Il Gardellino. Ed. Dinsic

Escuchar, leer y tocar. Volumen 1. Broers, M. Y Kastelein J. De Haske

Aprende tocando la flauta. Wastall, P.

Iniciación a la flauta. Wye T. Mundimúsica

Piezas clásicas. Varios autores.

La flûte clasique. Volumen 1. Varios Autores.

6.1.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da frauta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentárase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.2 Curso: 2º curso de GE

6.2.1 Obxectivos

- Desenrolo e perfeccionamento dos fundamentos traballados no curso anterior.
- Adoptar un posición corporal axeitada e correcta posición das mans.
- Iniciar ó alumno no control necesario dos músculos que conforman a embocadura permitindo un control da calidade sonora e conseguir unha sonoridade clara de do1 a sol3.
 - Desenrolar e perfeccionar a respiración diafragmática. Aumentar a capacidade respiratoria de afianzar o proceso de inspiración do aire, retención e espiración.
 - Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e a mellora continua da calidade sonora.
 - Coñecer as indicacións de tempo, dinámica e articulación que se atopan nos estudos e obras programados.
- Dominar as escalas e arpexios ata dúas alteracións.
- Desenrolar técnicas e hábitos de estudo e mellorar a capacidade de escoita durante a práctica individual.

6.2.2 Contidos

- Emisión dun son estable desde o do1 ata ao sol3.
- Control da correcta postura do corpo como premisa indispensable para a emisión dun óptimo son e para evitar futuras lesións ou molestias.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Práctica de escalas e arpexios ata dúas alteracións, controlando a emisión do aire en diferentes articulacións.
- Desenrolo da afinación, o axuste e a precisión rítmica.

- Desenrolo do picado simple para unha maior rapidez e igualdade. Traballo da columna de aire para lograr un ligado máis afinado e claro. Práctica do detaché larco e corto.
- Traballo das dinámicas forte e piano así como reguladores crescendo e decrecendo.
- Práctica de estudos e obras do repertorio útiles para o desenrolo conxunto da capacidade musical e técnica. Práctica de dúos co profesor ou compañeiros para desenrolar a afinación e o axuste rítmico.
- Adestramento progresivo da memoria.
- Traballo cos armónicos e whistle tones para favorecer a flexibilidade da embocadura.

6.2.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Adquirir unha posición corporal axeitada e unha embocadura correcta.

Demostrar nos estudos, exercicios e obras asimilación e unha crecente capacidade de aprendizaxe individual.

Desenrolar hábitos tanto no estudo como na preparación das intervencións públicas que permitan unha maior optimización do esforzo e una maior seguridade na interpretación.

Interpretar os estudos e obras programados demostrando a destreza técnica e a musicalidade propia do nivel e do repertorio traballado

Interpretación de textos musicais de memoria e coa medida, afinación, articulación e fraseo de acordo ao contido e nivel do curso

Mínimos esixibles

Adoptar unha correcta posición corporal con e sen o instrumento (espalda, pernas, cadeiras, cabeza, brazos e mans).

Comprender e controlar a espiración formando a columna de aire.

Entender e interiorizar o fraseo de tal xeito de que as respiracións non se realicen cando o alumno quere ou precisa. Ao mesmo tempo controlar a respiración e espiración para non ter a necesidade de respirar tan a miúdo.

Usar as articulacións : picado e ligado.

Coñecer e aplicar as dinámicas forte e piano así como crescendo e diminuendo.

Dominar as escalas e arpexios ata dúas alteracións (isto mostrarase elixindo pezas coas tonalidades que posúen esas alteracións.)

Mostrar un son estable ata o mi da terceira oitava.

Amosar a través da interpretación un pulso (ritmo) interno.

Estudar e interpretar correctamente en cada trimestre:

Primeiro trimestre:

Unha peza sinxela e seis leccións do Vol. II de *Escuchar, leer y tocar* (Ed. De Haske) ou unha peza sinxela e cinco leccións de *Aprende tocando la flauta* de Peter Waxtall posteriores á lección 10.

Segundo trimestre:

Unha peza sinxela e sete leccións do Vol. II de *Escuchar, leer y tocar* (Ed. De Haske) ou unha peza sinxela e cinco leccións de *Aprende tocando la flauta* de Peter Waxtall posteriores á lección 15.

Terceiro trimestre:

Unha obra sinxela e sete leccións do Vol. II de *Escuchar, leer y tocar* (Ed. De Haske) ou sete leccións do vol I la *Selección de estudios* de Bantai-Kovacs.

[Procedementos e ferramentas de avaliación](#)

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguimento de cada unha das sesións de clase.
- Seguimento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clase do que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- ▪ **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)

- ▪ **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)

- ▪ **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)

- ▪ **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- ▪ **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.2.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están

interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeixos, a elección do profesor.O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor.Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación,

sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

Probas extraordinarias de setembro

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.2.5 Recursos didácticos

Teoría e práctica de la flauta volumen 1 “sonido”. Wye, T. Mundimusic

Escuela de la flauta vol.2. Picó, M. Orquesta de flautas de Madrid.

Iniciación a la flauta, vol.II Wye, T.

Aprende tocando la flauta. Wastall, P.

Escuchar, leer y tocar vol II. M. Broer, Ed. De Haske

Selección de estudios vol I. Bantai Kovacs.

La flûte Clasique. Vol 2. le Roy, R. Classens, H.

A very easy clasical album. T. Wye.

Piezas clásicas célebres. Autores diversos.

6.2.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se

contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da fruta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.3 Curso: 3º curso de GE

6.3.1 Obxectivos

- Desenrolar e perfeccionar os coñecementos e habilidades adquiridas nos cursos anteriores.
- Adoptar unha posición corporal axeitada e unha correcta colocación das mans.
- Controlar e fortalecer os músculos que forman a embocadura de maneira que posibiliten o control da calidade sonora a través do diferentes rexistros
- Consolidar a respiración diafragmática.
- Desenrolar as capacidades auditivas e rítmicas que permitan interpretar estudos e obras co ritmo, articulación e fraseo axeitados.
- Memorizar algúns estudos e as escalas programadas no curso.
- Conseguir un certo control sobre as diferentes dinámicas.
- Iniciar ó alumno na lectura a primeira vista
- Practicar música en grupo e con acompañamento de piano.

- Desenvolar a capacidade de autocorrección no estudo individual.
- Dominar a escala cromática, as escalas maiores e menores ate 3 alteracións e os seus arpejos utilizando todo o rexistro coñecido e en diferentes articulacións.
- Saber empregar con precisión os reflexos necesarios para corrixir de forma automática a calidade do son.
- Interpretar en público un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos dunha dificultade acorde co curso

6.3.2 Contidos

- Control da correcta postura do corpo como premisa indispensable para a emisión dun óptimo son e para evitar futuras lesións ou molestias musculares.
- Control da respiración diafragmática e perfeccionamento da toma do aire e da expiración lenta pero coa necesaria velocidade en relación ao rexistro, dinámica e fraseo.
- Uso dos reflexos necesarios para corrixir a afinación e a calidade do son.
- Emisión dun son estable con control dinámico dende piano a fortísimo nas dúas primeiras oitavas e dun forte tranquilo na terceira oitava.
- Perfeccionamento do picado simple e aumento da velocidade e axilidade do mesmo. Traballo da agónica; coñecemento dos acentos, tenutos, etc. que aparecen nas obras e estudos do nivel.
- Aprendizaxe e práctica das dixitacións das notas agudas e principais dixitacións de trinos.
- Traballo de coordinación dos dedos dende unha óptima posturas das mans.
- Identificación das estruturas musicais nos seus distintos niveis (motivos, temas, periodos, frases, seccións...) para unha interpretación cada vez mais consciente.
- Lectura a 1ª vista de fragmentos ou obras sinxelas realizando unha pequena análise melódica do fraseo.

- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Coñecemento dos protocolos básicos nas actuacións.
- Realización de audicións públicas ao longo do curso.
- Práctica de estudos e obras do repertorio útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade musical e o desenvolvemento técnico do alumno.

6.3.3 Avaliación

Criterios de avaliación

Demostrar nos estudos, exercicios e obras asimilación e unha crecente capacidade de aprendizaxe individual.

Demostrar control e nivel de mellora sobre a calidade e nivel sonoro, timbre e afinación do instrumento acordos co curso.

Interpretar os estudos e obras programados demostrando a destreza técnica e a musicalidade propia do nivel e do repertorio traballado.

Desenrolar hábitos tanto no estudo como na preparación das intervencións públicas que permitan unha maior optimización do esforzo e una maior seguridade na interpretación.

Interpretar en público obras representativas do seu nivel demostrando dominio das mesmas, coñecemento do protocolo nas actuacións así como capacidade de autocontrol ante o público.

Mínimos esixibles

Adoptar unha correcta posición corporal co instrumento.

Soprar de forma continuada de xeito que a columna de aire sexa estable.

Inspirar de forma diafragmática, eficaz e silenciosamente.

Usar as articulacións picado, ligado, detaché largo e corto.

Emitir o son de forma nítida con embocadura relaxada.

Utilizar con precisión os reflexos necesarios para correxir a afinación e a calidade do son.

Dominar as escalas ata tres alteracións e a escala cromática.

Conseguir un son estable e relativamente afinado en diferentes alturas (re grave ata sol das 3º oitava) e dinámicas (mp e f).

Estudar e interpretar correctamente o seguinte:

Primeiro trimestre:

Escalas, unha obra sinxela e cinco estudos da *Selección de estudios* de Bantai-Kovacs Vol. I

Segundo trimestre:

Escalas, unha obra sinxela e cinco estudos da *Selección de estudios* de Bantai-Kovacs Vol. I

Terceiro trimestre:

Escalas, unha obra sinxela e cinco estudos da *Selección de estudios* de Bantai-Kovacs Vol. I

[Procedementos e ferramentas de avaliación](#)

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguemento de cada unha das sesións de clase.
- Seguemento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.

▪ Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- ▪ **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- ▪ **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- ▪ **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- ▪ **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- ▪ **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- ▪ **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- ▪ **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- ▪ **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- ▪ **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.3.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o

número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

[Probas extraordinarias de setembro](#)

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.3.5 Recursos didácticos

Teoría e práctica da fruta volumen 1, sonido. Wye, T. Mundimúsica

Etudes mignones op.131. G. Gariboldi

20 Pequeños estudios op 132. G. Gariboldi.

24 pequeños estudios melódicos. Moyse, M.

Selección de estudios vol.1. Bantai Kovacs. EMB

Berceuse. Fauré, G. EMB

Piezas clásicas célebres, vol. 2. Autores diversos

Tres Gavottes. Lully, Martini e Gossec. EMB

Flute music for Begginers. V.A. EMB

6.3.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da fruta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentárase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.4 Curso: 4º curso de GE

6.4.1 Obxectivos

- Emitir un son estable en toda a extensión do instrumento, comenzando a empregar o vibrato e os diferentes matices para dar color e expresión á interpretación musical.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora. Saber empregar con precisión os reflexos necesarios para correxir a afinación.
- Amosar entendemento e práctica de adornos sinxelos: trinos e grupetos.

- Desenvolar flexibilidade nos saltos, intervalos e articulacións.
- Consolidación dunha posta en escena natural con dominio da situación e resultados musicais satisfactorios.
- Interpretar en público un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos dunha dificultade acorde co curso
- Dominar a escala cromática, as escalas maiores e menores ata catro alteracións e os seus arpejos utilizando todo o rexistro coñecido e en diferentes articulacións.
- Memorizar unha peza completa e as escalas programadas no curso.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.

6.4.2 Contidos

- Interpretación dun repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.
- Consolidación dos aspectos traballados en cursos anteriores.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
- Control da correcta posición corporal co instrumento (espalda, pernas, cadeiras, cabeza, brazos e mans).
- Control dunha correcta inspiración diafragmática e espiración.
- Estudio dos trinos e grupetos.
- Memorización e interpretación de textos musicais.
- Traballo de escalas e arpejos ata catro alteracións. Traballo da escala cromática en toda a gama da frauta.

- Comprensión e identificación de estruturas musicais en distintos niveis: motivos, temas, períodos, frases, seccións ... para chegar a través de elo a unha interpretación consciente ademais de intuitiva.
- Diferenciación clara dos matices.
- Iniciación á práctica e aplicación do vibrato. Introducción aos cambios de cor do son.
- Traballo de autonomía na búsqueda de solucións a cuestións relacionadas coa interpretación.
- Exercicios, estudos e obras que se consideren útiles para o desenvolvemento conxunto da capacidade técnica e musical do alumno.

6.4.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Interpretación en público de obras representativas do seu nivel de instrumento con seguridade e control da situación.

Demostrar capacidade crítica suficiente para abordar por sí mesmo de maneira satisfactoria o estudo de obras de estilo e dificultade similares ás do curso.

Desenrolar hábitos tanto no estudo como na preparación das intervencións públicas que permitan unha maior optimización do esforzo e una maior seguridade na interpretación

Amosar autonomía para resolver cuestións relacionadas coa interpretación.

Mínimos esixibles

Adoptar unha correcta posición corporal co instrumento (espalda, pernas, cadeiras, cabeza, brazos e mans),

Inspirar diafragmáticamente de forma eficaz e silenciosa.

Conseguir un son estable en todo o rexistro da fruta cunha embocadura na que a tensión e relaxación muscular estén equilibradas.

Dominar as tonalidades de ata catro alteracións.

Mostrar un uso básico inicial do vibrato e os cambios de cor do son.

Usar con precisión os reflexos necesarios para correxir de forma automática a afinación das notas e a calidade do son.

Amosar comprensión das estruturas musicais (motivos, temas, periodos...)

Aplicar as dinámicas forte, piano, crescendo e diminuendo.

Usar as articulacións: picado, ligado, detachè largo e corto.

Estudar e interpretar correctamente:

Primeiro trimestre:

Escalas, unha obra e cinco estudos da *Selección de Estudios* de Bantai-Kovacs Vol.II

Segundo trimestre:

Escalas, unha obra e cinco estudos da *Selección de Estudios* de Bantai-Kovacs Vol.II

Terceiro trimestre:

Escalas, unha obra e cinco estudos da *Selección de Estudios* de Bantai-Kovacs Vol.II

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguemento de cada unha das sesións de clase.
- Seguemento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)

- ▪ **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- ▪ **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- ▪ **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- ▪ **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- ▪ **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- ▪ **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)

- **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.4.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos

que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeixos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o

seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

Probas extraordinarias de setembro

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.4.5 Recursos didácticos

Teoría y práctica de la flauta vol. 1: son e vol. 5: escalas. Wye, T. Mundimúsica.

7 Ejercicios diarios (números 1 y 2). Reichert. Leduc ou Dasí

Selección de estudios vol. 2 . Bantai Kovacs. EMB

12 estudios Op. 33 no. 1. Kohler, E. Ricordi

Sonatas. Haendel, G.F. Barenreiter.

Sonata en Sol M. Marcello, B. Barenreiter ou Musica Rara.

Andante en DoM para frauta e orquesta Kv.315. Mozart, W.A. Barenreiter

Sonata en FaM. Donizetti, G.

Sicilienne. Fauré, G.

Le petit chevrier corse. Tomasi, H.

The children are playing. Nielsen, C.

Morceaux de concours. G. Fauré

Sonatas. Mozart

Danza de los espíritus. Gluck.

Sonata en Fa M. Telemann.

6.4.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da frauta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.5 Curso: 1º curso de GP

6.5.1 Obxectivos

- Coñecer e controlar os diferentes parámetros que serven para correxir a afinación. (angulo do soplo, velocidade do aire, apoio, abertura dos labios).
- Demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
 - Adquirir unha boa calidade do legato tocando escalas e arpexios.
 - Coñecer o vibrato.
- Coñecer as distintas convencións interpretativas vixentes nos distintos periodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.

- Conseguir tocar dentro dunha velocidade moderada todas escalas maiores e menores.
- Desenvolar a rapidez e resistencia da articulación sobre notas repetidas.
- Demostrar técnicas de estudo eficaces (regularidade, metrónomo, indicacións)
- Demostrar autonomía progresivamente maior para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseos, etc...
- Desenvolver a capacidade de memorización.
- Practicar a lectura a primeira vista.
- Tocar en publico.
- Interpretación dun repertorio que incluírá obras de diferentes estilos e de dificultade adecuada a este nivel.

6.5.2 Contidos

- Desenrolo en profundidade da velocidade e de toda a gama de articulacións posibles (velocidade no legato, nos distintos *staccatos*, flexibilidade de embocadura, etc).
- Desenrolo dunha máis ampla e controlada gama dinámica.
- Práctica das escalas maiores e menores con todas as tonalidades.
- Desenrolo e mellora da respiración diafragmática: enchido e aproveitamento do aire.
- Estudio en profundidade do vibrato.
- Desenrolo do fraseo.
- Práctica dos trinos e semitrinos.
- Entrenamento progresivo da memoria.
- Estudio dos cambios de color e as dinámicas.

- Práctica diaria de lectura a primeira vista.
- Lectura e estudo de dúos e tríos có profesor e outros alumnos.
- Interpretación (tendo en conta o nivel no que se atopa) obras de diferentes estilos e épocas distinguindo perfectamente as características estilísticas e interpretativas de cada época concreta e plasmándoas na súa.

6.5.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Demostrar sensibilidade auditiva e control sobre a calidade e nivel sonoro, timbre e afinación do instrumento acordes co curso.

Interpretar as escalas, estudos e obras programados demostrando a destreza técnica e a musicalidade propia do nivel e do estilo traballado.

Utilización do esforzo muscular e a respiración adecuadas ás esixencias da execución musical.

Entrenamento progresivo da memoria.

Lectura a primeira vista de pezas ou estudos.

Mostrar unha actitude positiva fronte ao estudo e todas as actividades propostas.

Interpretar en público obras representativas do seu nivel demostrando dominio das mesmas, coñecemento do protocolo nas actuacións así como capacidade de autocontrol ante o público

Mínimos esixibles

Amosar unha boa posición das mans e do corpo con instrumento.

Inspirar de forma eficaz e silenciosa.

Conseguir un son estable e homoxéneo dende o re grave ata o la da 3º oitava, en diferentes dinámicas.

Usar o vibrato e os cambios de cor do son.

Lograr unha boa calidade no legato e progresiva rapidez e resistencia da articulación sobre notas repetidas. Ampliación das articulacións (picado largo, marcado e stacatto).

Dominar dentro dunha velocidade moderada todas as tonalidades maiores ou menores en dinámicas de p a f.

Coñecer e controlar os diferentes parámetros que sirven para corrixir a afinación (ángulo de soplo, velocidade do aire, presión, apertura dos beizos...)

Amosar certa autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación.

Estudar e interpretar correctamente:

Primeira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Segunda avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Terceira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguimento de cada unha das sesións de clase.
- Seguimento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)

- **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.5.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen

obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor.O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor.Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

[Probas extraordinarias de setembro](#)

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do

mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.5.5 Recursos didácticos

Da sonòrité, art et technique. Moyse, M. Leduc.

Teoría y práctica de la flauta (volumen 1 sonido, volumen 2 técnica, volumen 3, articulación) Wye, T. Mundimúsica

7 exercicios diarios para fruta. Reichert, M.A. Schott's

17 exercicios diarios para a fruta. Taffanel e Gaubert. Leduc

Selección de estudos vol.2. Bantai Kovacs

Estudios op.33 vol. 1. Kohler, E. Ricordi

100 Classical Studies. Vester, F. Universal.

Sonata (a elixir). Haendel, G.F. Barenreiter

Sonata (a elixir). Blavet, M. Barenreiter

Sonata en Fa M. G. Donizetti

Doce sonatas, op 2. G. Sammartini. Ed. EMB

Concierto en Sol M. Pergolesi. Barenreiter.

Sonata en DoM. J.M. Leclair Barenreiter

Historias para fruta e piano (selección). Ibert, J. Leduc

4 pezas fáciles. Bozza, E. Leduc

Morceaux de Concours. Faure, G. Leduc

6.5.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da fruta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móbil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.6 Curso: 2º curso de GP

6.6.1 Obxectivos

- Demostrar autonomía progresivamente maior para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseos, etc.
- Desenrolo e perfeccionamento dos coñecementos e habilidades adquiridos nos cursos anteriores.
- Coñecer e controlar os diferentes parámetros que sirven para correxir a afinación. (angulo do soplo, velocidade do aire, apoio, abertura dos labios)
- Amosar unha maior flexibilidade de embocadura, maior velocidade de dedos e de articulacións aplicandoas nas obras .
- Desenrolar a rapidez e resistencia da articulación sobre notas repetidas.
- Demostrar técnicas de estudo eficaces (regularidade metrónomo, indicacións)
- Coñecer e interpretar correctamente as indicacións ornamentais e rítmicas.
- Perfeccionar a capacidade e flexibilidade na execución das agónicas.
- Desenvolver a capacidade de memorización.
- Practicar a lectura a primeira vista.
- Tocar en publico.
- Interpretar correctamente obras do seu nivel de diferentes épocas respectando as características interpretativas e estilísticas da época á que pertence dita obra, executando os adornos e articulando as notas tendo en conta ditas características

6.6.2 Contidos

- Práctica de todas as escalas maiores e menores. Práctica da escala cromática ata o do sobreagudo.
- Práctica de exercicios de legato con escalas e arpexios.
- Consecución dunha maior igualdade e equilibrio na sonoridade dos distintos rexistros.
- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos, con especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.
 - Ampliación do rango dinámico. Rapidez e automaticidade ao corrixir a afinación.
 - Perfeccionamento da técnica de respiración .
 - Estudo do rexistro sobreagudo en tódalas dinámicas.
 - Comprensión dos elementos importantes do ataque e conciencia dos diferentes modos de atacar en función do contexto musical (velocidade do aire, emprazamento da lingua, distancia e velocidade do ataque, dirección, apoio do aire...).
- Coñecemento da interpretación clásica e barroca de acordo co nivel e aplicación deses conceptos en obras de xeito que aparezan en gran medida mecanizados e asimilados.
 - Adestramento permanente e progresivo da memoria.
 - Lectura a 1ª vista.
 - Interpretación (tendo en conta o nivel no que se atopa) obras de diferentes estilos e épocas distinguindo perfectamente as características estilísticas e interpretativas de cada época concreta e plasmándoas na súa

6.6.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

Interpretar as escalas, estudos e obras programados demostrando a destreza técnica e a musicalidade propia do nivel e do estilo traballado.

Preparar os estudos e obras programadas para o curso respectando tempo, articulación, dinámicas e estilo acordes co curso.

Interpretación de memoria de obras do repertorio.

Desenrolar hábitos tanto no estudo como na preparación das intervencións públicas que permitan unha maior optimización do esforzo e una maior seguridade na interpretación.

Mínimos esixibles

Amosar unha boa posición das mans e do corpo con instrumento.

Conseguir unha boa calidade no legato.

Respirar de forma silenciosa e conseguir un maior desenrolo das capacidades respiratorias.

Coñecer e usar os diferentes elementos da produción do son : apoio, velocidade do aire, gorxa, boca, dirección do aire, ángulo de soplo...

Tocar relativamente forte e piano pero afinado.

Amosar unha ampla gama de articulacións incluíndo un bo uso do dobre picado.

Amosar a capacidade de adoptar diferentes recursos técnicos na interpretación, así como a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.

Aplicar de xeito consciente e coherente o vibrato.

Estudar e interpretar correctamente:

Primeira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Segunda avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Terceira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguimento de cada unha das sesións de clase.
- Seguimento do grao de estudo do repertorio na casa.

- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clase que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é facilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.6.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o

número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

[Probas extraordinarias de setembro](#)

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.6.5 Recursos didácticos

Escalas e estudos:

La sonòrité, art et technique. M.Moyse. Leduc.

A técnica da embocadura. Ph. Bernold

Teoría e práctica de la flauta (os 5 volumes). T.Wye Ed. Mundimúsica.

7 exercicios diarios para fruta. M.A. Reichert Ed. Schott's

17 Exercicios diarios para a fruta. Taffanel e Gaubert

Estudios op.33 vol.2. Kohler, E. Ricordi

25 Estudios célebres para flauta Drouet

100 Classical studies for flute. Frans Vester. Ed. Universal Edition.

Obras:

Sonata (a elexir). Bach, J.S.. Editorial Bärenreiter

12 Fantasías (unha a elexir) Telemann, G.Ph. Editorial Bärenreiter

Concierto en Sol M. Gluck, C.W.

La tempesta di mare. Vivaldi.

Concierto para flauta y orquesta en SolM op.29. Stamitz, C.

Echo. Hindemith, P, Schott

6 sonatas para frauta e cavecín kv 10-15. Mozart.

Historias para flauta e piano. Ibert, J.

Vocalise. Copland, A.

Concierto en re m. J. J. Quantz.

Concierto en Sol M. Albinoni. Ed. DM

Berceuse. E. Bozza. Leduc.

Alla gitana. P. Dukas. Leduc

Aria. A. Roussel. Ed. Leduc

6.6.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da frauta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.7 Curso: 3º curso de GP

6.7.1 Obxectivos

- Perfeccionamiento dos coñecementos e habilidades adquiridas nos cursos anteriores.
- Demostrar a sensibilidade auditiva e capacidade crítica para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Adquirir a capacidade de tocar afinado co piano u outros instrumentos.
- Desenrolar o dobre e triple picado
- Conseguir tocar escalas maiores, menores e cromáticas a una velocidade rápida.
- Perfeccionar a interpretar as indicacións ornamentais e rítmicas.
- Perfeccionar a capacidade e flexibilidade na execución das agónicas
- Tocar en público.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.
- Ser capaz de analizar os recursos empregados das distintas épocas mediante a lectura ou audición de fragmentos.

- Amosar unha maior autonomía para resolver cuestións relacionadas coa interpretación

6.7.2 Contidos

- Consolidación dos aspectos traballados nos cursos anteriores (respiración, son, articulación, matices, afinación, regularidade de dedos...). Práctica de exercicios diarios de son, de respiración e relaxación e de desenrolo e control do vibrato. Práctica de exercicios de legato e flexibilidade con diferentes dinámicas.
- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos.
- Estudio dos trinos.
- Interpretación de tres obras de estilos diferentes adaptadas ao nivel.
- Dominio do legato en grandes intervalos e control do uso do apoio do diafragma para os diferentes tipos de articulacións e segundo o fraseo.
- Comprensión dos elementos importantes do ataque e conciencia dos diferentes modos de atacar en función do contexto musical (velocidade do aire, emprazamento da lingua, distancia e velocidade do ataque, dirección, apoio do aire...).
- Consolidación do dobre e triple picado.
- Perfeccionamento do rexistro sobreagudo en tódalas dinámicas.
- Práctica da lectura a 1ª vista.
- Análise de obras para conserguir unha interpretación máis consciente.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

6.7.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Interpretación de memoria de obras do repertorio de acordo cos criterios de estilo correspondentes de maneira satisfactoria.

Desenrolar hábitos tanto no estudo como na preparación das intervencións públicas que permitan unha maior optimización do esforzo e una maior seguridade na interpretación

Mostrar unha actitude positiva fronte ao estudo e todas as actividades propostas.

Interpretar en público obras representativas do seu nivel demostrando dominio das mesmas, coñecemento do protocolo nas actuacións así como capacidade de autocontrol ante o público.

Mínimos esixibles

Amosar unha boa posición das mans e do corpo con instrumento.

Inspirar de forma silenciosa cun bo control da respiración diafragmática.

Amosar unha maior consciencia do corpo en relación co instrumento.

Coñecer as posicións e realización dos trinos.

Conseguir un son estable e afinado en todo o rexistro da frauta tocando forte e piano , ben tocando só coma con acompañamento ou en grupos de cámara.

Aplicar o dobre e o triple picado cando se requira. Uso dun bo legato. Amosar flexibilidade con diferentes dinámicas.

Usar con consciencia os diferentes elementos da produción do son: apoio do aire, velocidade do aire, control das partes móveis (gorxa, boca, mandíbula...), dirección do aire, ángulo de sopro, que permitan variar e desenrolar todos os aspectos da sonoridade (volumen, proxección, resonancia, afinación, homoxeneidade, cores...)

Aplicar de xeito consciente e coherente o vibrato.

Estudar e interpretar correctamente:

Primeira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Segunda avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Terceira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguemento de cada unha das sesións de clase.

- Seguemento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clase que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é facilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.7.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o

número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

[Probas extraordinarias de setembro](#)

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.7.5 Recursos didácticos

Exercicios:

La sonòrité, art et technique. M. Moyse. Ed. Alphonse Leduc

A técnica da embocadura. Ph. Bernold

Teoría e práctica de la flauta volumes 1-5. T. Wye. Ed. Mundimúsica

7 exercicios diarios para fruta. M.A. Reichert. Ed. Schott's

17 Exercicios diarios para a fruta. Taffanel e Gaubert. Alphonse Leduc

Estudios:

24 Estudios Melódicos op. 37. Boehm

50 Classical Studies. Franz Vester. Ed. Universal Edition

18 Ejercicios o estudos. Berbiguier

Obras:

Sonata (a elegir). J.S.Bach

Concierto a elegir. A.Vivaldi

Fantasias. Telemann. Barenreiter

6 sonatas para fruta e cavecín kv 10-15 (unha a elexir). Mozart

Rondó. Mozart.

Concierto en Do M. A.E.M.Getry

Suite op.116 B. Godard

Entreacte. G. Bizet.

Romance. Gaubert.

Romanza. Saint-Saëns

La flauta de pan op.15. J.Mouquet

Danza da cabra. A.Honegger

6.7.6 **Actividade semi-presencial e/ou non presencial.**

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da fruta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que

se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levantase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.8 Curso: 4º curso de GP

6.8.1 Obxectivos

- Perfeccionamiento dos coñecementos e habilidades adquiridas nos cursos anteriores.
- Demostrar autonomía progresivamente maior para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc...
- Producir un son adaptado conscientemente en cada momento ás necesidades técnicas e expresivas da obra.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.
- Coñecer as convencións estilísticas de cada época e interpretar as obras de acordo ás mesmas.
- Aplicar a articulación que as obras requiran con criterio estilístico, e amosando alén a resistencia e velocidade que as obras requiran.
- Conseguir naturalidade na interpretación estilística consciente acadando sensación de unidade do discurso musical .
- Ser capaz de analizar os recursos empregados das distintas épocas mediante a lectura ou audición de fragmentos.

- Coñecer repertorio básico de frauta na orquestra.
- Comprender e interpretar un texto musical do século XX.

6.8.2 Contidos

- Asimilación dos aspectos traballados nos cursos precedentes. Perfeccionamento e práctica de exercicios técnicos para aumentar a flexibilidade.
- Traballo de todos os elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos, con especial atención ao seu estudio nos tempos lentos.
 - Interpretación de tres obras representativas de tres estilos diferentes.
 - Análise dos textos musicais para conseguir unha interpretación máis consciente e cada vez máis persoal. Audición crítica de gravacións de afamados frautistas.
 - escoita de audicións de música do século XX. Análise de partituras modernas e contemporáneas. Interpretación dunha obra do século XX.
 - Práctica da lectura a 1ª vista.
 - Adestramento permanente e progresivo da memoria.

6.8.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó

ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Demostrar sensibilidade auditiva e control sobre a calidade e nivel sonoro, timbre e afinación do instrumento acordes co curso.

Interpretar as escalas, estudos e obras programados demostrando a destreza técnica e a musicalidade propia do nivel e do estilo traballado.

Utilización do esforzo muscular e a respiración adecuados ás esixencias da execución instrumental deste nivel.

Interpretación satisfactoria en obras das distintas épocas respectando tempo, articulación, dinámicas e estilo acordes co curso.

Interpretar en público obras representativas do seu nivel demostrando dominio das mesmas, coñecemento do protocolo nas actuacións así como capacidade de autocontrol ante o público.

Mínimos esixibles

Amosar unha boa posición das mans e do corpo co instrumento.

Inspirar de forma silenciosa. Dominar a respiración diafragmática.

Coñecer as dixitacións especiais e os seus usos (trinos, corrección de afinación, facilidade, efectos especiais...).

Conseguir un son estable en todo o rexistro da frauta facendo uso consciente dos diferentes parámetros que interveñen na produción do son adaptándose en cada momento as necesidades técnicas e expresivas da obra.

Conseguir unha boa afinación con calquera matiz dinámico ou expresivo usando adecuadamente dixitacións específicas cando conveña.

Dominar toda a gama de articulacións dende o picado simple e un bo legato ata un dobre e un triple staccato.

Coñecer as convencións estilísticas de cada época e interpretar as obras de acordo ás mesmas.

Usar con consciencia os diferentes elementos da produción do son: apoio do aire, velocidade do aire, control das partes móveis (gorxa, boca, mandíbula...), dirección do aire, ángulo de soplo, que permitan variar e desenrolar todos os aspectos da sonoridade (volumen, proxección, resonancia, afinación, homoxeneidade, cores...).

Estudar e interpretar correctamente:

Primeira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Segunda avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Terceira avaliación:

Escalas, unha obra e tres estudos a elixir consensuados co profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguimento de cada unha das sesións de clase.
- Seguimento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- ▪ **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- ▪ **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- ▪ **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- ▪ **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.8.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o

número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

[Probas extraordinarias de setembro](#)

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.8.5 Recursos didácticos

Exercicios:

La sonòrité, art et technique. Moyse, M. Ed. Alphonse Leduc

A técnica da embocadura. Bernold, Ph.

Teoría e práctica de la flauta volumes 1-5 . Wye, T. Ed. Mundimusica

7 exercicios diarios para fruta. Reichert, M.A. Ed. Schott

17 exercicios diarios. Taffanel e Gaubert

Estudios:

24 estudos op.37. T.Böhm

50 Classical Studies. Franz Vester. Ed. Universal Edition.

18 exercicios o estudos. Berbiguier

Obras:

Sonata (a elixir) Bach, J.S.

Fantasia (a elixir) G.P.Teleman

Concierto en SolM J.Quantz

Concierto en ReM. Haydn, J.

Sonata en SolM op.50. J.N.Hummel

Fantasia pastoral húngara op.26. A.F.Doppler

1ª Sonata. Martinu

Fantasia op.79. Fauré, G.

Sonata no. 3. Gaubert, Ph.

Variaciones sobre un tema de Mozart. Hahn, R.

Balade. Reinecke, C.

Syrinx. Debussy, C.

Requiem. Fukushima.

Icicle. R. Aitken. Ed. EMT

6.8.6 **Actividade semi-presencial e/ou non presencial.**

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da frauta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móbil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.9 Curso: 5º curso de GP

6.9.1 Obxectivos

- Perfeccionamiento dos coñecementos e habilidades adquiridas en cursos anteriores.
- Coñecer e aplicar con progresiva autonomía as diversas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da historia da música, especialmente as referidas á escritura rítmica e á ornamentación.
- Demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diferentes épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.
- Iniciarse no coñecemento dos efectos sonoros máis utilizados na música contemporánea.

6.9.2 Contidos

- Asimilación dos aspectos traballados en cursos precedentes.

- Traballo en profundidade do rexistro agudo.
- Desenrolo en profundidade da velocidade e de toda a gama de articulacións posibles (velocidade no legato, nos distintos Staccatos, en a flexibilidade, etc.)
- Iniciación á interpretación da música contemporánea. Coñecemento das súas grafías e efectos.
- Estudio dos instrumentos afíns.
- Práctica de conxunto con outros instrumentos para desenrolar ao máximo o sentido da harmonía, a afinación, o ritmo, etc.
- Interpretación de tres obras de estilos diferentes e análise das mesmas como camiño para unha interpretación máis consciente.
- Audición crítica de grabacións de afamados frautistas .
- Práctica da lectura a 1ª vista.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Actitude ante un concerto ou proba.

6.9.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó

ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Demostrar sensibilidade auditiva e control sobre a calidade e nivel sonoro, timbre e afinación do instrumento acordes co curso.

Demostrar o dominio na execución das obras, os solos e os estudos sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Ser autosuficiente para acometer a interpretación das obras e os estudos con mínimas garantías.

Lectura a primeira vista de pezas ou estudos.

Interpretar en público obras representativas do seu nivel demostrando dominio das mesmas, coñecemento do protocolo nas actuacións así como capacidade de autocontrol ante o público.

Interpretación de memoria de obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes de maneira satisfactoria.

Mínimos esixibles

Amosar unha boa posición do corpo co instrumento.

Demostrar unha sonoridade do instrumento estable, flexible e consciente.

Inspirar diafragmáticamente e de forma silenciosa.

Escoller as respiracións en coherencia co discurso musical.

Dominar as dixitacións especiais e os seus usos (trinos, corrección de afinación, facilidade, efectos especiais...).

Conseguir unha boa afinación con calquera matiz.

Usar con consciencia os diferentes elementos da produción do son: apoio do aire, velocidade do aire, control das partes móveis (gorxa, boca, mandíbula...), dirección do aire, ángulo de soplo, que permitan variar e desenrolar todos os aspectos da sonoridade (volumen, proxección, resonancia, afinación, homoxeneidade, cores...).

Aplicar de xeito consciente e coherente o vibrato, amosando flexibilidade , variedade de frecuencias e amplitude da oscilación.

Dominar toda a gama de articulacións dende o picado simple e un bo legato ata o dobre e triple picado.

Coñecer as convencións estilísticas da música doutras épocas e interpretar as obras dacordo ás mesmas.

Conseguir naturalidade na interpretación estilística consciente acadando sensación de unidade do discurso musical .

Estudar e interpretar correctamente:

Primeira avaliación:

Escalas, unha obra e catro estudos a elixir consensuados co profesor.

Segunda avaliación:

Escalas, unha obra e catro estudos a elixir consensuados co profesor.

Terceira avaliación:

Escalas, unha obra e catro estudos a elixir consensuados co profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguemento de cada unha das sesións de clase.
- Seguemento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.

- **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.9.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén influe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o

número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpeخيos, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

[Probas extraordinarias de setembro](#)

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.
- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.9.5 Recursos didácticos

Exercicios:

La sonòrité, art et technique. Moyse, M. Ed. Alphonse Leduc

24 Pequenos estudos melódicos. Moyse, M.

A técnica da embocadura. Bernold, Ph.

Teoría e práctica de la flauta volumes 1-5 . T.Wye. Ed. Mundimúsica

7 exercicios diarios para fruta. M.A. Reichert. Schott

17 exercicios diarios. Taffanel et Gaubert. Alphonse Leduc

Escalas e arpexios (480 ex.). M. Moyse

Estudios:

24 caprichos op. 26 T.Böhm

50 Classical Studies. Franz Vester. Ed. Universal Edition

24 Estudios para a frauta. Briccialdi

Obras:

Sonata (a elegir). J.S.Bach

Hamburguer Sonata. C.P.E.Bach

Concierto en Re M K314. W.A.Mozart

Concertos de Devienne

Concertos de Danzi

Cantabile e presto. G.Enesco

Tres romanzas. R.Schumann

Fantasia Op.79. G.Fauré

Sonatina. D.Milhaud

Concertino. C. Chaminade

Fantasia. Hübner, G.

Unha sonata a elixir Gaubert

Requiem para frauta soa. K.Fukushima

Syrinx. Debussy.

Acht Stücke. Hindemith

Orchester Probespiel. Repertorio de orquesta

6.9.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da frauta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentarase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móvil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

6.10 Curso: 6º curso de GP

6.10.1 Obxectivos

- Perfeccionamiento dos coñecementos e habilidades adquiridas nos cursos anteriores.
- Demostrar autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc... Saber resolver posibles problemas interpretativos facendo uso doutros exercicios técnicos.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.
- Prácticas de música en grupo, integrándose en formacións camerísticas de diversa índole e desempeñando papeis de solista en obras de dificultade media, desenrolando o sentido de interdependencia entre os diferentes cometidos de cada intérprete.

- Ter unha boa comprensión do vocabulario descriptivo e analítico (entrada, acento, desinencia, tensión, liña melódica, progresión, apoyatura, pausa, cadencia, movemento, tempo, funcións tonais, etc).
- Coñecer as técnicas contemporáneas propias do nivel (bisbigliando, frulato, tongue ram, cantar e tocar, multifónicos...).
- Ter a capacidade de coñecer e investigar a estética e forma dunha obra.
- Dominar o dobre e triple picado con certa velocidade.
- Adquirir o hábito de tocar en público sendo consciente das diversas funcións da música como medio de comunicación.
- Ter a capacidade de disfrutar no escenario transmitindo o significado ou mensaxe dunha obra.
- Coñecer os instrumentos afíns. Practicar exercicios e estudos no frautín.

6.10.2 Contidos

- Asimilación dos aspectos traballados en cursos precedentes.
- Desenrolo en profundidade da velocidade e de toda a gama de articulacións posibles (velocidade no legato, nos distintos *staccatos*, na flexibilidade, etc).
- Interpretación de música contemporánea. Coñecemento das súas grafías e efectos.
- Estudio dos instrumentos afíns.
- Audicións comparadas para analizar de maneira crítica as diferentes versións.
- Práctica de conxunto con outros instrumentos para desenrolar ao máximo o sentido da harmonía, a afinación, o ritmo, etc.
- Práctica da lectura a 1ª vista.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

- Interpretación de tres obras de diferentes estilos . Análise das mesmas como medio para conseguir unha interpretación máis consciente. Preparación do repertorio a interpretar na proba de acceso a superior.
- Traballo do repertorio orquestal.

6.10.3 Avaliación

O procedemento de avaliación é o da avaliación continua. Realizarase unha avaliación inicial como base para avaliar o grao de mellora durante o curso. Como instrumentos para controlar o grao de consecución dos obxectivos temos que mencionar as audicións e os controis que periodicamente se realizarán. Do mesmo xeito no caderno de aula reflexarase aspectos tales como as obras, estudos e escalas superados polo alumno, faltas de asistencia, actitude ante a asignatura, etc.

Dada a natureza dos estudos musicais, estímase necesaria a interpretación en público de textos musicais cunha certa periodicidade. Establécese un mínimo de dúas audicións ó ano nas cais deberá de participar cada alumno. A audición será cualificada en virtude dos obxectivos e contidos establecidos para o curso.

Criterios de avaliación

Demostrar sensibilidade auditiva e control sobre a calidade e nivel sonoro, timbre e afinación do instrumento acordes co curso.

Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.

Interpretar as escalas, estudos e obras programados demostrando a destreza técnica e a musicalidade propia do nivel e do estilo traballado.

Mostrar un coñecemento do material necesario e o seu funcionamento tanto no estudo como na interpretación.

Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios de estilo correspondentes de maneira satisfactoria.

Presentar en público un programa adecuado a este nivel demostrando a calidade técnica e musical requerida.

Mínimos esixibles

Amosar unha correcta postura corporal, correcta respiración diafragmática e control do apoio do aire.

Producir un son flexible adaptado en cor, dinámica e intensidade á atmósfera e carácter da obras. Coñecer os diversos modos de produción do son e dominar a causa-efecto incluso dos parámetros que non se ven.

Aplicar un vibrato flexible e variable de frecuencia e ancho de oscilación en función do carácter da obra.

Dominar e aplicar todo tipo de articulacións convincentemente cunha velocidade e precisión adecuada ao curso.

Dominar as escalas, arpejos e intervalos de segundas e terceiras maiores e menores.

Amosar certo dominio dos efectos máis comunmente utilizados na música contemporánea.

Interpretar de acordo ás convencións estilísticas as obras programadas para o curso .
Mínimo tres obras de diferentes estilos.

Amosar criterio á hora de solucionar aspectos relacionados coa interpretación.

Controlar a posta en escea das pezas programadas de xeito coherente.

Estudar e interpretar correctamente:

Primeira avaliación:

Escalas, unha obra e catro estudos a elixir consensuados co profesor.

Segunda avaliación:

Escalas, unha obra e catro estudos a elixir consensuados co profesor.

Terceira avaliación:

Escalas, unha obra e catro estudos a elixir consensuados co profesor.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Unha **avaliación inicial** servirá para establecer unha orde nos contidos e obxectivos a traballar. Así mesmo servirá para avaliar o grao de mellora durante o curso.

O procedemento xeral de avaliación é o da **avaliación continua**, polo tanto, en cada unha das sesións de clase farase un seguimento do grao de consecución dos obxectivos e dos contidos abordados mediante:

- Observación directa e seguimento de cada unha das sesións de clase.
- Seguimento do grao de estudo do repertorio na casa.
- Grao de participación e actitude en cada concerto e/ou audición.
- Probas puntuais de nivel, individuais ou en grupo, de calquer fragmento do repertorio a petición do profesor, se fose necesario.

Dada a importancia que a observación directa por parte do profesor ten nas ferramentas e procedementos de avaliación, o profesor/a levará conta destes aspectos por escrito nun rexistro/diario de clasedo que será responsable el mesmo así como das grabacións de audicións ou probas puntuais.

Criterios de cualificación

Dar un valor matemático de modo illado a cada un dos aspectos traballados, e por tanto susceptibles de ser avaliados, nas ensinanzas artísticas non é fácilmente aplicable

dada a súa interrelación. Por tanto, algúns dos criterios de avaliación fan referencia a bloques de coñecemento avaliados de forma conxunta. A distribución será a seguinte:

- **20%** da cualificación: actitude fronte a materia (asistencia e puntualidade, actitude na clase e grao de esforzo para alcanzar os obxectivos)
- **20%** da cualificación: calidade no estudo autónomo (regularidade, grao de esforzo e calidade do estudo na casa)
- **20%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- **20%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- **20%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O procedemento para a solicitude e resolución de ampliación de matrícula pódese consultar nas N. O. F. do centro (dispoñible na páxina web).

É preciso ter superado todas as materias para proceder a ampliación de matrícula.

A programación que se esixirá será a que se expón para o curso no que esté matriculado inicialmente.

Criterios para a ampliación de matrícula:

A proba consistirá na interpretación dunha selección de estudos e obras da programación do curso. Valoraranse os obxectivos do curso cos seguintes criterios:

- ▪ **10%** da cualificación: calidade no estudo autónomo e actitude fronte a materia.
- ▪ **30%** da cualificación: repertorio traballado e dominado con respecto ao indicado en cada curso (mínimos esixibles)
- ▪ **30%** da cualificación: dominio técnico do instrumento según o indicado en cada curso (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nos estudos e demais exercicios técnicos propostos.
- ▪ **30%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, fraseo, expresividade, etc.) amosado especialmente nas obras programadas.

A proba valorarase de 1 a 10 no que a partir do 5 a cualificación é positiva. No caso de que finalmente a ampliación do alumno/a se leve a cabo, a cualificación da materia nese curso será a nota obtida nesa proba.

6.10.4 Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

Para os alumnos que suspendan alguna das avaliacións trimestrais, realizarase un plan de traballo, baseado na programación didáctica da materia, que pode constar de novas actividades de reforzo e de avaliación nos aspectos que precisen de mellora. Dadas as peculiaridades da aprendizaxe instrumental, o feito de centrarnos en maior medida nos aspectos non superados en trimestres anteriores non ten por que supor unha desviación dos obxectivos xerais do presente curso, pois moitos dos obxectivos e contidos están interrelacionados entre si e o traballo específico sobre calquera deles tamén inflúe no nivel de consecución dos demais. Así pois, no momento no que o alumno ou alumna supere ao longo do presente curso cada un dos obxectivos mínimos esixidos na avaliación ou avaliacións parciais que tivera pendentes, estas consideraranse superadas.

Para os alumnos que teñan a materia pendente do curso anterior realizarase un plan de traballo mais específico baseado na programación didáctica da materia e nos puntos que necesiten de unha mais grande mellora por parte do alumno ou alumna, e que poderá constar de novas actividades e/ou recursos complementarios, que axuden a reforzar ditos aspectos. No momento no que o/a alumno/a supere cada un dos obxectivos mínimos esixidos para o curso que figure como pendente, poderase considerar superado o curso pendente correspondente.

Nos casos en que, de acordo co procedemento disposto nas Normas de Organización e Funcionamento vixentes, o alumno/a teña tantas faltas de asistencia como para que o profesor non teña elementos para avalialo, dito alumno/a terá dereito a realizar unha proba específica, marcada en data e no mesmo horario de clase, na que se avalíen obxectivamente os seus coñecementos a efectos da superación da materia. Será o criterio do profesor ou profesora o que determine se un alumno ou alumna non pode ser avaliado seguindo os procedementos ordinarios da avaliación continua pero, en todo caso, o número de ausencias do alumno ou alumna deberá ser superior ao 50% das sesións de clase do trimestre.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte seran os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento

pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso.

Probas extraordinarias de setembro

Aqueles alumnos que non superaran a materia no mes de xuño disporán dunha proba extraordinaria para a recuperación da mesma que terá lugar durante a primeira semana do mes de setembro. Nela deberán demostrar o dominio sobre todos os contidos mínimos esixibles do curso correspondente para poder aprobar a materia.

Dita proba terá tres partes que consistiran en:

- Interpretación de algunhas escalas e/ou arpexios, a elección do profesor. O resultado desta parte terá un peso do **30%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación de algúns dos estudos indicados para o curso (mínimos esixibles), a elección do profesor. Os aspectos a ter en conta na avaliación desta parte serán os seguintes: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. Esta parte terá un peso do **35%** sobre a nota final da proba.

- Interpretación individual das obras programadas para o curso (tamén poderán ser fragmentos das mesmas), a elección do profesor. Non será preciso acompañamento pianístico para a realización desta proba. Na avaliación desta parte terase en conta o seguinte: dominio técnico do instrumento; corrección rítmica e na articulación; afinación, sonoridade, dinámica e fraseo. O peso desta parte na nota final da proba será do **35%**.

En calquera caso, para poder acadar unha cualificación positiva nesta proba, o alumno/a deberá presentar para o exame todo o repertorio e exercicios indicados nos mínimos esixibles do curso ou, se así o manifestara o profesor, soamente os non dominados durante o curso e indicados por el no informe de avaliación negativa.

6.10.5 Recursos didácticos

Exercicios:

La sonòrité, art et technique. Moyse, M. Ed. Alphonse Leduc

24 Pequenos estudos melódicos. Moyse, M.

A técnica da embocadura. Bernold, Ph.

Teoría e práctica de la flauta volumes 1-5 . T.Wye. Ed. Mundimúsica

7 exercicios diarios para fruta. M.A. Reichert. Schott

17 exercicios diarios. Taffanel et Gaubert. Alphonse Leduc

Escalas e arpexios (480 ex.). M. Moyse

Estudios:

24 caprichos op. 26 T.Böhm

50 Classical Studies. Franz Vester. Ed. Universal Edition

24 Estudios para a fruta. Briccialdi

Obras:

Sonatas. J.S.Bach

Sonata en la m (para fruta soa) C. P. E. Bach

Concierto en SolM K313 W.A.Mozart

Concierto en ReM K314 W.A.Mozart

Un concerto a elixir. Devienne ou Danzi

Tres romanzas. R. Schumann

Piece. Ibert, J.

Folies d'Espagne. Marin Marais

Suite C.M.Widor

Image E. Bozza

Suite Paisanne Hongroise. B. Bartok

Mei fruta soa. Fukushima, K.

Ballade. F. Martin

Sonata. P. Hindemith

Sonata. Poulenc

Cantabile e Presto. Enesco

Orchester Probespiel. Repertorio orquestal. Ed. Schott

6.10.6 Actividade semi-presencial e/ou non presencial.

De ser o caso e ter que realizar as clases de xeito non presencial, vía telemática, os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e mínimos esixibles serían os mesmos (non se contempla na especialidade a actividade semi-presencial debido a que a materia é de ratio 1:1).

Dada a natureza da ensinanza instrumental, e da fruta en particular é probable que haxa obxectivos relacionados coa respiración, a calidade do son ou a postura corporal que se vexan afectados. Para minimizar iso, evitar interferencias e que a calidade de son se vexa mermada, tentárase que as videoconferencias se realicen dende un ordenador ou tablet cunha correcta conexión a internet e non dende un teléfono móbil.

As ferramentas de avaliación serán polo tanto as videoconferencias e grabacións. Levarase rexistro das mesmas no caderno de aula.

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Realizarase unha avaliación inicial durante a primeira semana do curso escolar que será rexistrada no caderno de aula.

Este proceso comprenderá as seguintes accións e permitirá identificar as dificultades do alumnado, así como as súas necesidades de atención educativa:

- a) Farase una análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior.
- b) Detectaranse (de ser o caso) as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2019/2020.
- c) Tentarase coñecer a situación emocional do alumno co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado se fose necesario. Deste xeito buscarase detectar posibles dificultades motivadas pola situación de corentena ou carencias que poidan condicionar o normal desenvolvemento.

Dado que a avaliación será contínua o seguimento da programación será rexistrado polos profesores no caderno de aula (principal instrumento de avaliación). O seguimento e avaliación da programación será tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas.

Poderanse realizar probas puntuais de técnica, estudos ou obras que quedarán anotadas no diario de clase.

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

A materia de fruta está adscrita ao Departamento de Vento Madeira, polo que os profesores que imparten a materia participaran na avaliación deste departamento.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña tras a avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Na memoria final do Departamento de Vento Madeira faranse constar todos os aspectos ou acordos relevantes a este respecto, e a ter en conta de cara ao curso seguinte.

9. ANEXOS

9.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

Os aspirantes interpretarán tres obras pertencentes a distintos estilos, das que, como mínimo unha deberá interpretarse de memoria.

Os alumnos presentaranse ás probas con partituras orixinais, non aceptándose fotocopias para o exame.

Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran. Para tal efecto, o centro poderá facilitar pianista acompañante.

Lista orientativa de obras :

Haendel: Sonata (a elixir)

Marcello: Sonata en Sol M

Vivaldi: Sonata en Fa M

Mozart: Andante en Do M para frauta e orquesta K 315

Donizetti: Sonata en FaM

Fauré: Sicilienne

Fauré: Berceuse

Tomasi: Le petit chevrier corse.

9.1.1 Contidos

Interpretación dun repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

Control da correcta posición corporal co instrumento (espalda, pernas, cadeiras, cabeza, brazos e mans).

Control dunha correcta inspiración diafragmática e espiración.

Estudio dos trinos e grupetos.

Memorización e interpretación de textos musicais.

Traballo de escalas e arpexios ata cinco alteracións. Traballo da escala cromática en toda a gama da frauta.

Comprensión e identificación de estruturas musicais en distintos niveis: motivos, temas, períodos, frases, seccións ... para chegar a través de elo a unha interpretación consciente ademais de intuitiva.

Iniciación á práctica e aplicación do vibrato. Introducción aos cambios de cor do son.

9.1.2 Criterios de avaliación e cualificación

- **25%** da cualificación: repertorio presentado (dificultade do mesmo)
- **25%** da cualificación: dominio técnico do instrumento (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nas obras presentadas.
- **25%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, etc.) amosado nas obras presentadas.
- **25%** da cualificación: calidade interpretativa (conexión co acompañamento, fraseo, expresividade, corrección rítmica e de tempo, planos sonoros, etc.) amosado nas obras presentadas.

9.2 Probas de acceso a 2º, 3º ou 4º de grao elemental.

A proba instrumental consistirá na interpretación de dúas obras de libre elección, e de un exercicio de lectura a primeira vista. As obras poderán ser escollidas do listado de Recursos didácticos do curso anterior ao que se pretende acceder ou ben poden ser outras de dificultade similar.

Será obrigatorio o acompañamento de piano nas obras que así o requiran.

9.2.1 Contidos

Os indicados nesta programación para ao curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

9.2.2 Criterios de avaliación e cualificación

- **25%** da cualificación: repertorio presentado (dificultade do mesmo)
- **25%** da cualificación: dominio técnico do instrumento (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nas obras presentadas.
- **25%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, etc.) amosado nas obras presentadas.
- **25%** da cualificación: calidade interpretativa (conexión co acompañamento, fraseo, expresividade, corrección rítmica e de tempo, planos sonoros, etc.) amosado nas obras presentadas.

Obviamente, o grao de esixencia en canto a consecución dos criterios de avaliación e cualificación indicados anteriormente irá en relación ao curso ao que aspirante pretende acceder.

9.3 Probas de acceso a 2º, 3º, 4º, 5º ou 6º de Grao Profesional

Dacordo co Decreto 253/1993 do 29 de xullo, os aspirantes interpretarán tres obras de distintos estilos de dificultade acorde ao nivel (ver o listado de obras orientativas que figuran no apartado recursos da programación do curso anterior ao que pretende acceder).

Os alumnos presentaranse ás probas con partituras orixinais, non aceptándose fotocopias para o exame.

Para concorrer ás probas de acceso os músicos deberán achegar os seus músicos acompañantes.

9.3.1 Contidos

Os indicados nesta programación para ao curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

9.3.2 Criterios de avaliación e cualificación

- **25%** da cualificación: repertorio presentado (dificultade do mesmo)
- **25%** da cualificación: dominio técnico do instrumento (picado, corrección técnica, velocidade, articulación, dixitación, respiración, etc.) amosado nas obras presentadas.
- **25%** da cualificación: calidade sonora (timbre, afinación, flexibilidade, igualdade nos rexistros, matices, etc.) amosado nas obras presentadas.
- **25%** da cualificación: calidade interpretativa (conexión co acompañamento, fraseo, expresividade, corrección rítmica e de tempo, planos sonoros, etc.) amosado nas obras presentadas.

Obviamente, o grao de esixencia en canto a consecución dos criterios de avaliación e cualificación indicados anteriormente irá en relación ao curso ao que aspirante pretende acceder.

9.4 Criterios para a obtención dos premios fin de grao

Segundo a Orde do 10 de marzo de 2009, polo que se regula o procedemento para a obtención de matrícula de honor e premio de fin de grao para as ensinanzas de música e danza, o premio fin de grao concederáse ao alumnado que cumpla os dous seguintes requisitos:

- Rematar os estudos profesionais de música cunha cualificación media de 8, polo menos, no último curso.
- Superar a proba anual correspondente ao final do curso, que deberá ser de carácter práctico e será valorada por un tribunal constituído para tal fin.

Os criterios valorativos para a obtención do premio fin de grao establecidos pola Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro son comúns para todas as especialidades, pódense consultar no centro ou na súa páxina web.

